

3. “Iedereen hoort erbij en is er voor elkaar”

Dat het grote voordelen heeft dat regulier en speciaal onderwijs nauw samenwerken én met andere jeugdinstituten onder één dak wonen, wordt al sinds 2009 ervaren in Ochten. Op de begane grond en 1e verdieping van het relatief nieuwe gebouw van deze brede zorgschool huizen een reguliere school (Sébaschool), een s(b)o-school, die ook toegankelijk is voor cluster 3-leerlingen (Rehoboth Onderwijs & Zorg), een peuterspeelzaal en een dagbehandelingscentrum voor jonge kinderen³. Op de tweede etage, de ‘zorgverdieping’, zijn verschillende ondersteunende disciplines te vinden⁴. Jan Zwerus is directeur-bestuurder van o.a. de Sébaschool en directeur van Rehoboth onderwijs en zorg: “Omdat we thuisnabij passend onderwijs willen bieden, benutten wij elkaars kennis en expertise zo optimaal mogelijk.”

GEEN SCHOTTEN

Ieder bestuur heeft zijn eigen personeel in dienst en beheert zijn eigen gebouw, maar op de werkvloer

wordt intensief samengewerkt. Kinderen worden onderling uitgewisseld als dat bijdraagt aan de ontwikkeling van het kind. Zo zijn er leerlingen die lessen in bepaalde vakken op de andere school

3. Begane grond en 1e verdieping: Sébaschool, s(b)o Rehoboth Onderwijs & Zorg, Gehandicaptenzorg ‘De Schutse’, Kinderopvang SVEG.
4. Zorgverdieping: GGZ ‘Eleos’, Fysiotherapie/ergotherapie (Paradoxs), Logopedie (Houtman Buma), Maatschappelijk werk ‘Mutare’, Psychomotorische Kindertherapie ‘Vol in beweging’.

volgen. “Kinderen van de reguliere school die moeite hebben met rekenen doen een paar deuren verderop mee met de rekenlessen in de sbo-groep”, vertelt Zwerus. “En er zijn sbo-kinderen die lessen in bepaalde zaakvakken volgen op de reguliere school.”

Maar ook met de peuterspeelzaal en het dagbehandelingscentrum DJK werken de scholen nauw samen. Zo doen kinderen van de peuterspeelzaal of van DJK mee met groepsactiviteiten in de onderbouw. En als het nodig is, formuleren het onderwijs, de DJK en de peuterspeelzaal samen leerdoelen voor een kind.

Kinderen hebben gezamenlijk pauze en er worden gemeenschappelijke activiteiten georganiseerd, bijvoorbeeld een boekenmarkt in de Kinderboekenweek en gezamenlijke ‘workshopmiddagen’, waar per bouw workshops worden aangeboden waaruit kinderen kunnen kiezen. Doordat kinderen uit regulier en speciaal (basis) onderwijs samen spelen en samen werken, zijn er voorheen geen schotten tussen de verschillende scholen, vertelt Zwerus. “Kinderen vinden het heel gewoon en vanzelfsprekend dat er op het plein ook kinderen rondlopen met het syndroom van Down en met andere zichtbare beperkingen. Hierdoor ervaren kinderen in deze setting veel minder dat ze ‘anders’ zijn. Iedereen hoort erbij en is er voor elkaar. Ook het gevoel van eigenwaarde van de s(b)o-kinderen wordt versterkt. Hebben ze bijvoorbeeld een broertje of zusje op de reguliere school, dan ‘zitten ze op dezelfde school’ en gaan ze er ‘s ochtends samen naartoe. Dat doet deze kinderen goed.”

EÉN TEAM, EÉN CULTUUR

De medewerkers van de twee scholen – totaal zo’n tachtig mensen – hebben samen één personeelskamer, lopen samen pleinwacht, zitten samen in commissies en maken gezamenlijke personeelsreisjes. “Je ziet dat het in de loop van de tijd steeds meer één team is geworden”, vertelt Zwerus. “Dat is niet helemaal vanzelf gegaan, want aanvankelijk waren de cultuurverschillen tussen de teams behoorlijk groot.

Zwart-wit gezegd was het basisschoolteam meer opbrengstgericht en didactisch, en het s(b)o-team meer pedagogisch ingesteld. We hebben in de eerste periode veel teambuildingsactiviteiten gedaan, die erop gericht waren dat mensen aan elkaar wennen, elkaars kwaliteiten leren kennen, elkaar leren vertrouwen en elkaar ruimte geven. Het heeft een paar jaar geduurd, maar nu zien we dat beide teams naar elkaar zijn toegegroeid tot één team. Doordat de teams samen zijn gebracht, hebben leerkrachten geleerd om hun eigen werkwijze wat te relativeren. Ze zien en ervaren dat het ook anders kan dan ze gewend zijn. Ze groeien naar elkaar toe in de manier waarop ze omgaan met de kinderen.”

De medewerkers leren van elkaar en profiteren van elkaars expertise. Zo werken de intern begeleiders (ib’ers) van de scholen met elkaar samen. De kennis van de ib’er uit het s(b)o wordt benut in de groepen van de reguliere basisschool en andersom. Ook is er een gezamenlijke orthotheek ingericht. De verbinding tussen de scholen wordt versterkt doordat er personeelsleden zijn die op beide scholen werkzaam zijn.

DREMPELVERLAGEND

Niet alleen leraren, ook ouders hadden aanvankelijk wel twijfels over het feit dat de scholen gingen samenwonen en samenwerken. “We hebben de eerste jaren veel gedaan om stereotype beeldvorming bij ouders weg te halen”, vertelt Zwerus. “En we merken nu dat ouders het, net zoals de leerlingen, heel gewoon vinden dat alle kinderen door elkaar heen lopen. Maar ook ervaren de ouders de meerwaarde van de constructie. Ze realiseren zich dat er heel veel kennis in huis is; in de scholen, maar ook op de zorgverdieping. Dat geeft ouders veel vertrouwen: er wordt voor mijn kind goed gezorgd! En natuurlijk is het voor ouders van s(b)o-kinderen fantastisch dat hun kind dicht bij huis de juiste zorg en ondersteuning kan krijgen.”

Ook heeft de samenwerking een sterk drempelverlagend effect. Ouders kennen alle leerkrachten van gezicht en komen de mensen die op de zorgverdieping werken ook tegen op het schoolplein en in de school. “Dat werkt enorm drempelverlagend”, zegt Zwerus. “Als het bijvoorbeeld nodig is om een kind naar het sbo te verwijzen, is dat voor ouders een minder grote stap dan voorheen. De ouders kennen de sbo-leerkrachten al en het voelt toch eigenlijk als ‘dezelfde school’. Het is tekenend dat de reguliere school de afgelopen jaren flink is gegroeid: steeds meer ouders zien deze samenwerking als toegevoegde waarde.”

AMBITIE

Vanaf dit schooljaar (augustus 2020) volgen op deze locatie ook cluster 4-leerlingen onderwijs. Het team volgt hiertoe op dit moment scholing. De school zoekt verder naar andere mogelijkheden om zijn expertise te vergroten. Zwerus: “Ook zoeken we naar mogelijkheden om de meer- en hoogbegaafde kinderen een passende plaats te bieden binnen onze scholen. Het is onze ambitie dat alle kinderen thuis nabij de juiste hulp en ondersteuning kunnen krijgen.”

TIPS

- Haal de schotten tussen regulier en speciaal weg. Laat leerlingen lessen volgen op de ‘andere school’ als dat bijdraagt aan hun ontwikkeling.
- Realiseer je dat het een aantal jaren duurt voordat de twee teams echt een eenheid vormen. Het devies is: koers houden en doorgaan.
- Intensiever samenwerken betekent dat beide scholen structuur, rust en regelmaat dienen te bieden.

MEER INFORMATIE

Dhr. J.A. (Jan) Zwerus
jazwerus@vcognederbetuwe.nl
jazwerus@rehobothochten.nl

www.seba-rehobothschool.nl

